*Na arkuszu **nie należy** przybijać pieczątki szkoły*										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień			**Miesiąc**			**Rok**			
pieczątka WKK	**DATA URODZENIA UCZNIA**									

KONKURS Z GEOGRAFII

DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu z geografii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- **Arkusz liczy 18 stron i zawiera 23 zadania.**
- **Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.**
- **Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.**
- **Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.**
- **Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.**
- **Nie używaj korektora, długopisu zmazywalnego.**
- **Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.**
- **Brudnopis nie będzie oceniany.**

***Pracuj samodzielnie*.**

Powodzenia!

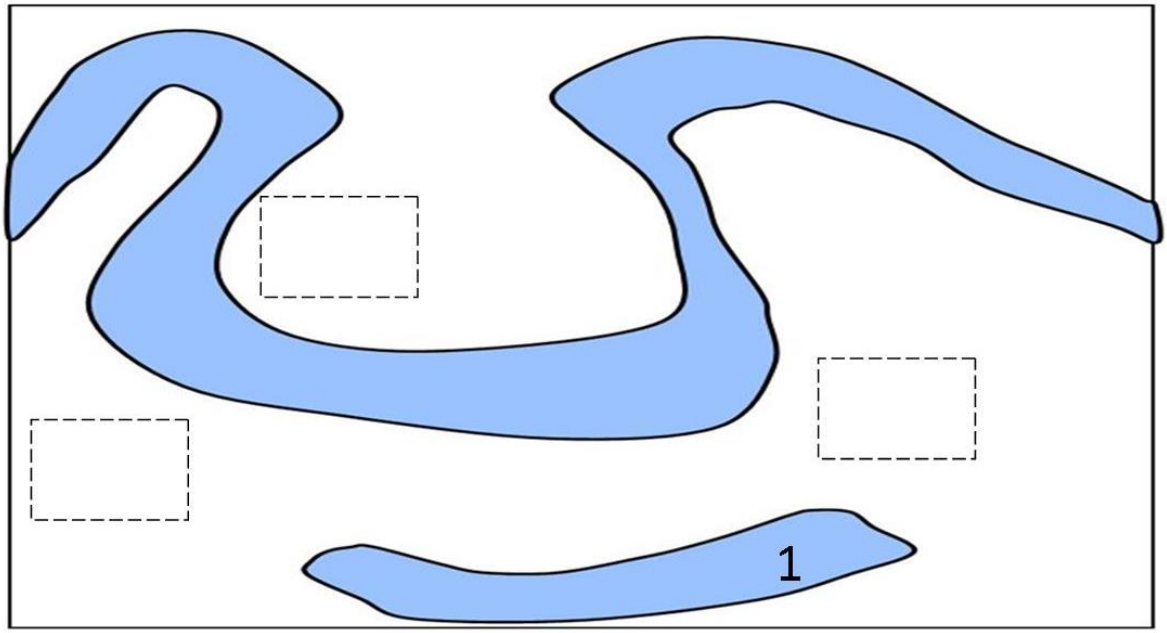
Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

100

Poniższy rysunek wykorzystaj do rozwiązania zadań 1.do 3.

Rysunek 1. Rzeźbotwórcze działanie rzeki.

Zadanie 1. /0-4p./
Uzupełnij rysunek przedstawiający rzeźbotwórcze działanie rzeki wszystkie miejsca, w których woda podmywa lub nadbudowuje brzegi, symbolami umieszczonymi poniżej.

Brzeg erodowany

Brzeg nadbudowywany

Zadanie 2. /0-3p./
Podaj typ jeziora przedstawionego na Rysunku 1. cyfrą 1, a następnie opisz w jaki sposób powstaje takie jezioro, uwzględniając w opisie pojęcie erozji bocznej.

Typ jeziora ……

Opis:

……

……

……

……

……

……

Zadanie 3. /0-2p./

Wpisz w pola umieszczone na Rysunku 1. Literę A, B lub C w taki sposób aby odpowiadały efektom działania wód rzeki na brzeg.

A B C

Zadanie 4. /0-2p./

Zadanie wykonaj w oparciu o zamieszczony poniżej tekst

„Klęska powodzi, która dotknęła województwo podkarpackie w maju i czerwcu 2010 r. miała charakter ponadregionalny. Występujące zjawiska powodziowe w radykalny sposób zmieniły życie znacznej części mieszkańców i miały poważne i trwałe skutki dla warunków życia i stabilizacji gospodarczej regionu. Kulminacja fali wezbraniowej na Wiśle w 2010 r. była największa od 160 lat, czyli od daty rozpoczęcia pomiarów. 14-15 maja w wyniku nawalnych opadów deszczu w województwach: śląskim, małopolskim i podkarpackim przekroczone zostały stany alarmowe w zlewni górnej Wisły. Powódź dotknęła w podkarpackim Tarnobrzeg, woda zalała m.in. Dębicę, Jasło wiele miejscowości w województwach małopolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i lubelskim. Podczas powodzi w 2010 r. trzeba było ewakuować 30 tys. osób. Pod wodą znalazło się ponad 550 tys. ha użytków, a straty oszacowano na prawie 12 mld złotych.”

Źródło: https://www.wody.gov.pl/aktualnosci/1086-dziesiec-lat-po-wielkiej-powodzi

a) Podaj główną przyczynę powodzi w 2010 r. …….;

b) Podaj, która część województwa podkarpackiego najbardziej ucierpiała w wyniku powodzi ……..;

Zadanie 5. /0-2p./

Zadanie wykonaj na podstawie Rysunku 2.

Rysunek 2. Rodzaje powodzi w południowej Polsce.

Podaj jakie rodzaje powodzi mogą wystąpić na terenie dorzecza Wisłoki

……

……

……

……

……

Zadanie 6. /0-14p./

Przyporządkuj niżej podane obiekty geograficzne do państw sąsiadów Polski, wpisując je w odpowiednie miejsce w tabeli.

Rzeki: Wilia, Wełtawa, Berezyna, Hron, Men, Dniestr, Newa.

Krainy geograficzne: Wysoczyzna Nowogrodzka, Wysoczyzna Żmudzka, Jesenik, Mała Nizina Węgierska, Las Turyński, Gorgany, Wałdaj.

Państwo	Kraina geograficzna	Rzeka
Rosja	……	……
Litwa	……	……
Białoruś	……	……
Ukraina	……	……
Słowacja	……	……
Republika Czeska	……	……
Republika Federalna Niemiec	……	……

Zadanie 7. /0-2p./

Na mapie przedstawiono rozmieszczenie pewnego surowca energetycznego / dotyczy tylko państw sąsiadów Polski /. Podaj jego nazwę i największy jego ośrodek wydobycia w Polsce.

Nazwa surowca …….;

Ośrodek wydobycia ……

Zadanie 8. /0-5p./

Do danych statystycznych dobierz nazwę miasta wojewódzkiego: **Bydgoszcz, Gdańsk, Lublin, Łódź, Rzeszów, Wrocław.**

Tabela. Wybrane dane statystyczne wg. województw.

Nr	Powierzchnia województwa w km^2	Stopa urbanizacji w %	Liczba mieszkańców województwa	Liczba mieszkańców miasta wojewódzkiego /siedziby urzędu wojewódzkiego	Przyrost naturalny w województwie na 1000 os.	Lesistość woje-ództwa w % w 2018 r.	Nazwa miasta wojewódzkiego
1	19 947	69,4	2 901 225	641 928	-2,0	29,8	
2	17 972	61,1	2 077 775	344 091	-1,3	23,5	
3	18 219	63,8	2 466 322	672 185	-3,6	21,5	
4	25 122	46,5	2 117 619	338 586	-1,8	23,3	
5	17 846	41,6	2 129 015	196 638	0,3	38,2	
6	18 321	65,0	2 333 523	470 805	1,5	36,4	

Zadanie 9. /0-3p./

Wymienione strefy krajobrazowe uszereguj według położenia w kolejności od bieguna północnego do równika. Do tabeli poniżej wpisz cyfry odpowiadające poszczególnym strefom we właściwej kolejności.

1. Sawanna
2. Wilgotne lasy równikowe
3. Tundra
4. Pustynie gorące
5. Stepy
6. Tajga
7. Pustynia lodowa

Biegun Pn. *Równik*

Zadanie 10. /0-1p./

Wybierz i zaznacz trzech cech, które charakteryzują klimat lasu równikowego.

A/ niska temperatura powietrza przez cały rok

B/ małe (do 5ºC) roczne wahania średniej temperatury miesięcznej

C/ wysoka temperatura powietrza przez cały rok

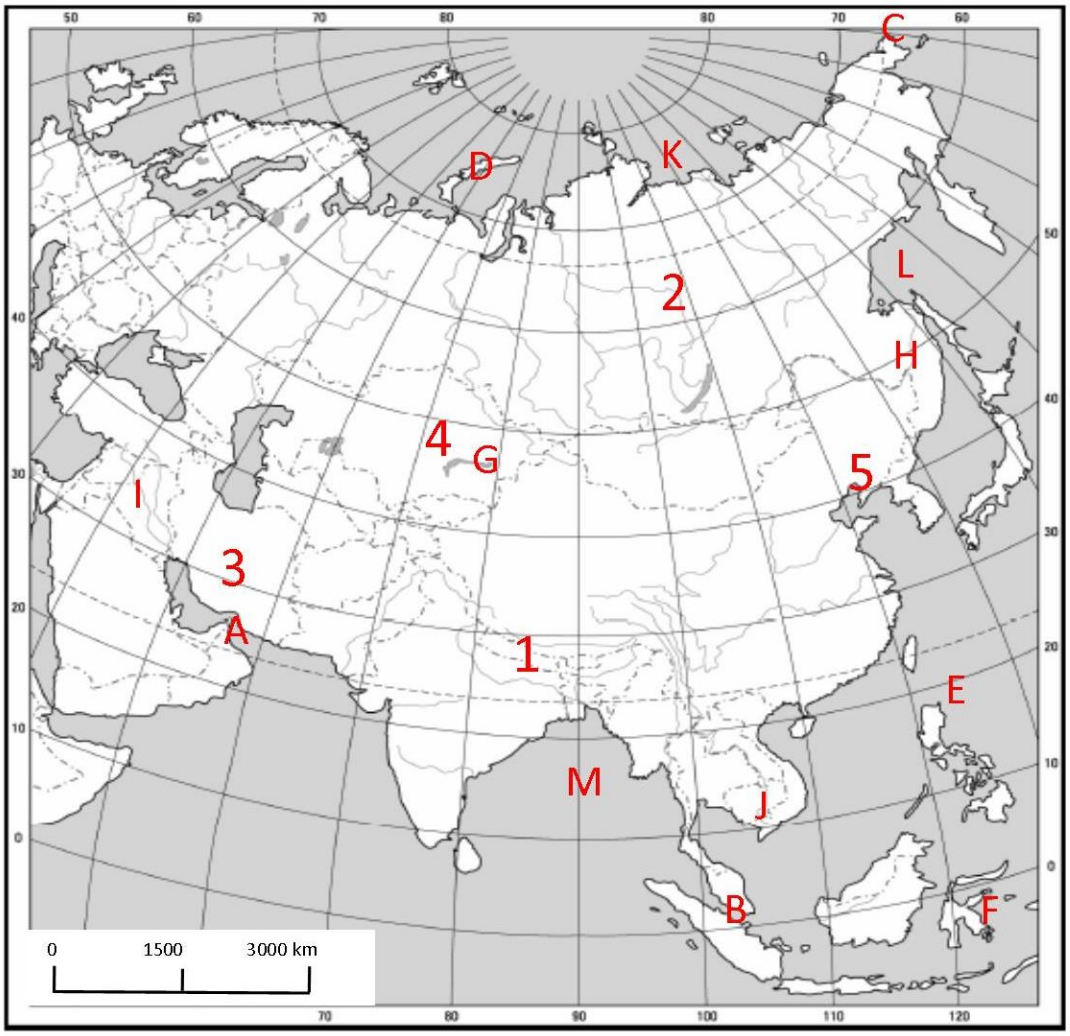
D/ duże (ponad 20ºC) roczne wahania średniej temperatury miesięcznej

E/ wysokie roczne sumy opadów

F/ opady sezonowe – pora deszczowa i sucha

G/ niskie sumy opadów występują wszystkie klimatyczne pory roku.

Poniższą mapę wykorzystaj do rozwiązania zadań 11. i 12.

Zadanie 11./0-1p./
Na mapie Azji cyframi od 1 do 5, oznaczono krainy geograficzne. Korzystając z mapy, wybierz i zaznacz punkt, w którym prawidłowo przyporządkowano wszystkie krainy geograficzne do cyfr.

A. 1-Himalaje, 2-Nizina Zachodniosyberyjska, 3-Kotlina Kaszgarska, 4-Wyżyna Dekańska, 5-Nizina Turańska.

B. 1-Kotlina Kaszgarska, 2-Wyżyna Środkowo-Syberyjska, 3-Niznia Turańska, 4-Wyżyna Irańska, 5-Pogórze Kazachskie.

C. 1-Himalaje, 2-Wyżyna Środkowo-Syberyjska, 3-Wyżyna Irańska, 4-Pogórze Kazachskie, 5-Nizina Mandżurska

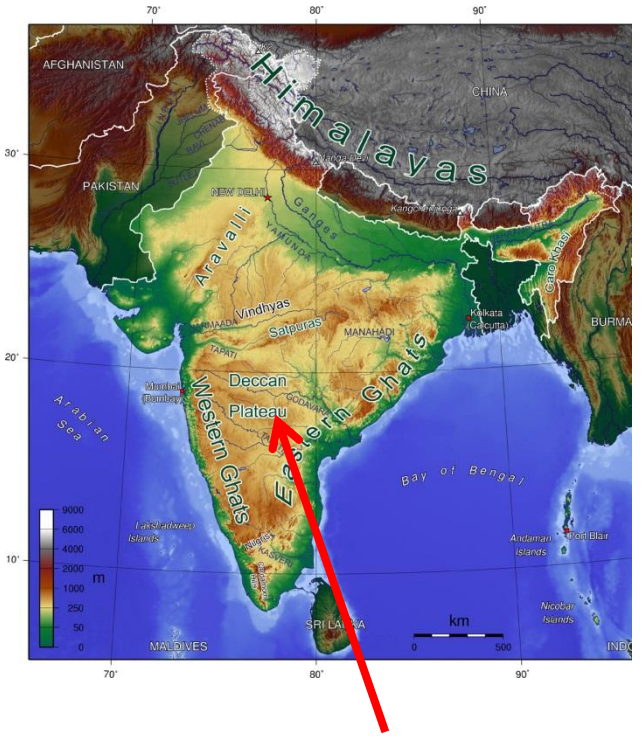
D. 1-Kotlina Kaszgarska, 2-Nizina Zachodniosyberyjska, 3-Wyżyna Irańska, 4-Wyżyna Dekańska, 5-Pogórze Kazachskie.

Zadanie 12./0-12p./
Nazwij morza, cieśniny, wyspy, jeziora i rzeki zaznaczone na mapie Azji literami **A - L**.

Lp.	Nazwa	Lp.	Nazwa
A	Cieśnina ……...…….....	G	Jezioro ……...
B	Cieśnina ……	H	Rzeka …….
C	Cieśnina ……	I	Rzeka …….
D	Wyspy …….	J	Rzeka …….
E	Wyspa ...……...	K	Morze ..…….
F	Wyspa ...……...	L	Morze ..…….

Poniższy rysunek wykorzystaj do rozwiązania zadań 13. i 14.

Obszar o niższych sumach opadów niż położone po jego zachodniej stronie

Rysunek 3. Sumy dobowe opadów dla Wschodniej części basenu Oceanu Indyjskiego w lipcu 2021 r.

Zadanie 13./0-1p./
Na rysunku po lewej stronie zaznacz w **czerwonych okręgach** ośrodki baryczne:

W- wyż baryczny i **N**- niż baryczny.

Zadanie 14. /0-2p./

Podaj przyczynę i wyjaśnij na czym polega zjawisko, które powoduje występowanie zmniejszonych sum opadów na obszarze wskazanym na rysunku. /patrz obszar wskazany czerwoną strzałką !/

……

……

……

……

……

Zadanie 15 ./0-1p./

Dokończ zdanie dotyczące uprawy ryżu na obszarach będących pod wpływem klimatu monsunowego. Wybierz A lub B i 1 lub 2.

Rolnicy sadzą ryż wraz z nadejściem …

A	**monsunu letniego,**	**który przynosi obfite opady deszczu**	**1**	**znad oceanu.**
B	**monsunu zimowego,**		**2**	**znad kontynentu.**

Zadanie 16. /0-3p./

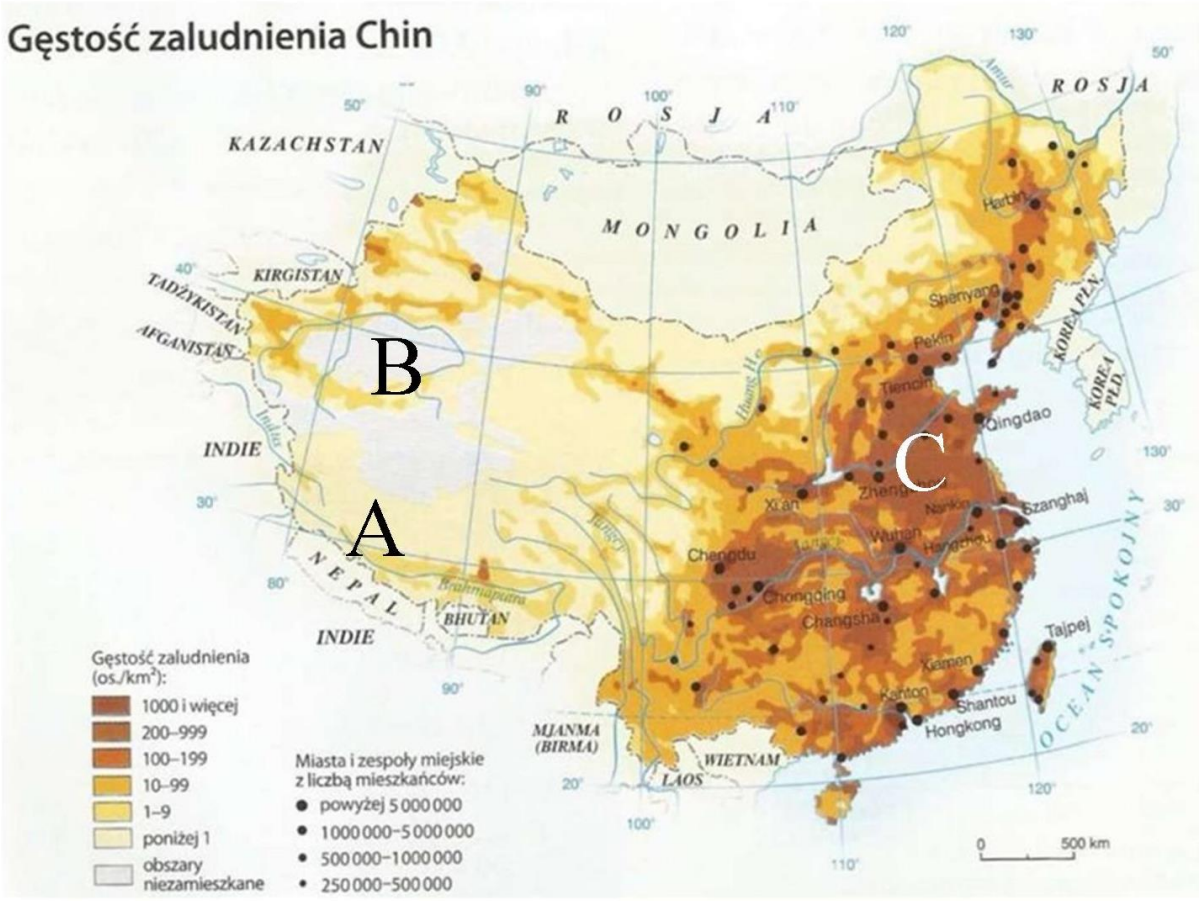
Wymień trzy przykłady działań, zwyczajów ludności zamieszkujących region Azji Południowo-Wschodniej związane z „kulturą ryżu”.

1. **…….,**
2. **……..……..,**
3. **…..……..…… .**

Zadanie 17. /0-3 p./

Przyporządkuj główny czynnik wpływający na gęstość zaludnienia w Chinach na obszarach zaznaczonych na mapie literami: A, B i C. Wybierz tylko jeden czynnik dla jednego obszaru spośród wymienionych poniżej.

żyzne gleby, deficyt światła, brak opadów deszczu, rozrzedzone powietrze

A	……....
B	……....
C	……....

Zadanie 18. /0-4p./

Polityka jednego dziecka to system kontroli populacji Chińskiej Republiki Ludowej obowiązująca w latach 1977–2015. Jej celem było ograniczenie przyrostu naturalnego Chińczyków. Zgodnie z promowanym przez nią modelem, każda para w Chinach powinna mieć tylko jedno dziecko – posiadanie większej liczby potomstwa nie było zakazane, ale obarczone wieloma dolegliwościami prawnymi, przede wszystkim tzw. opłatami za obsługę, rodzice posiadający ich więcej znajdowali się w gorszej sytuacji prawnej. Możliwe było uzyskanie pozwolenia na posiadanie większej liczby dzieci, pod warunkiem uiszczenia odpowiedniej opłaty.

A. Podaj 2 argumenty dlaczego obecnie pozwala się w Chinach na posiadanie większej liczby dzieci.

1. ……

2. ……

B. Podaj 2 negatywne skutki społeczne polityki demograficznej Chin przed 2015 r.

1.……

2. ……

Zadanie 19. /0-12p./

Przeczytaj zdania, które dotyczą informacji zawartej w literaturze, **skreśl** tę część zdania , która zawiera **błędną** informację.

1. Największy obrobiony blok skalny na świecie, zwany Hajjar al-Hibla (kamień ciężarnej kobiety), waży 1650 ton jest atrakcją ***Libanu / Izraela.***

2. Symbolem Libanu jest ***cedr / sekwoja***, drzewo liściaste, które niegdyś licznie porastało stoki gór tego kraju.

3.Aralsk był miastem portowym położonym w ***Kazachstanie / Rosji.***

4. Zbudowano kanały, odprowadzające wodę z rzek Amu-darii i Syr-darii – dotąd zasilających Morze Aralskie – prosto na pola ***bawełny /herbaty.***

5. Stopniowe wysychanie morza-jeziora Aralskiego sprawiło, że znajdująca się na nim Wyspa ***Odrodzenia / Swobody*** przestała być wyspą.

6. ***Dolina Bekaa / Wadi Kadisza*** to ekonomiczna baza Libanu, na jej żyznych glebach uprawia się zboża, kukurydzę i warzywa.

7. Stolicą Mongolii jest ***Ułan Ude / Ułan Bator.***

8. Wielkie Białe Jezioro to zbiornik pochodzenia ***wulkanicznego / polodowcowego.***

9. Bayandzag, tzw. zwrotnik dinozaura znajduje się na ***Pustyni Gobi / Pustyni Kyzył-kum.***

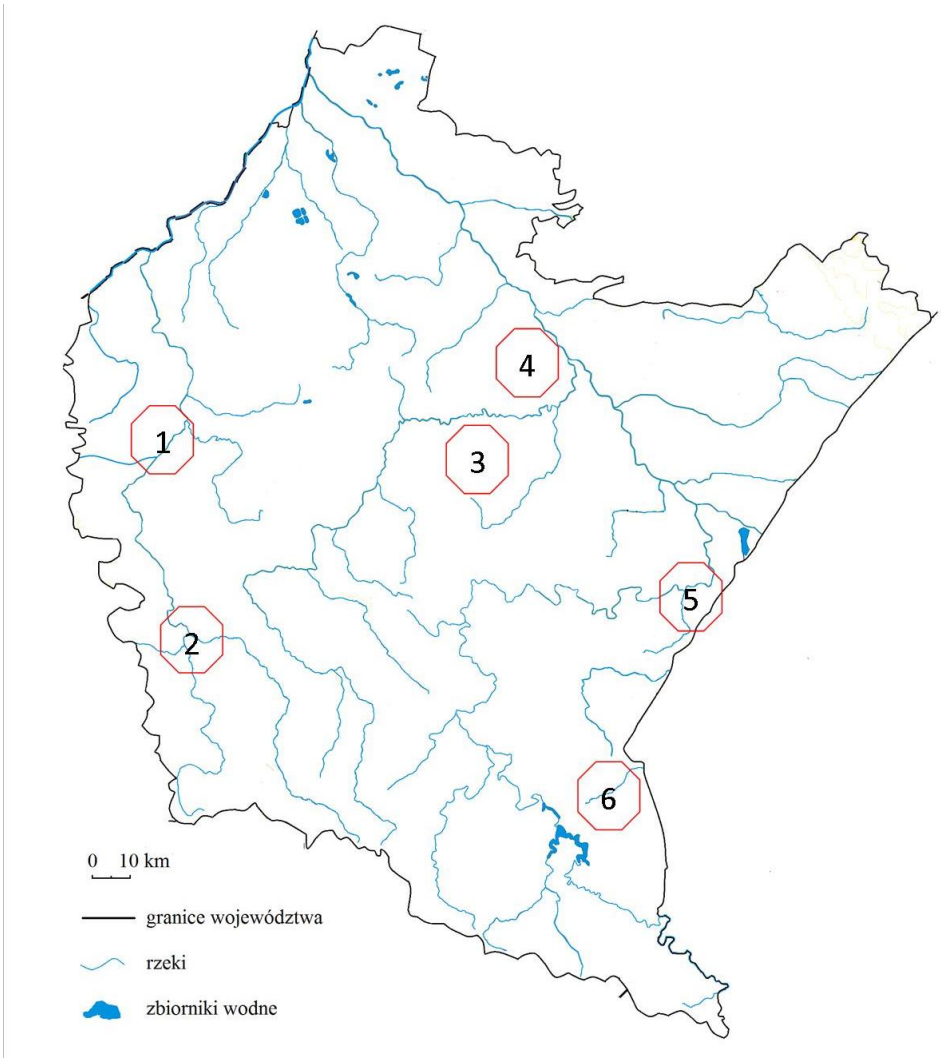
10. Brama Chajberska stanowiącą symboliczne wrota z ***Indii / Chin*** do Azji Centralnej.

11. Peszawar jest stolicą Północno-Zachodniej Prowincji Granicznej, którą w większości zamieszkują Pasztunowie, ich ojczyzną jest ***Pakistan / Afganistan.***

12. Bandar Seri Begawan (nazywane też BSB), to 80-tysięczna stolica ***Brunei / Bhutanu.***

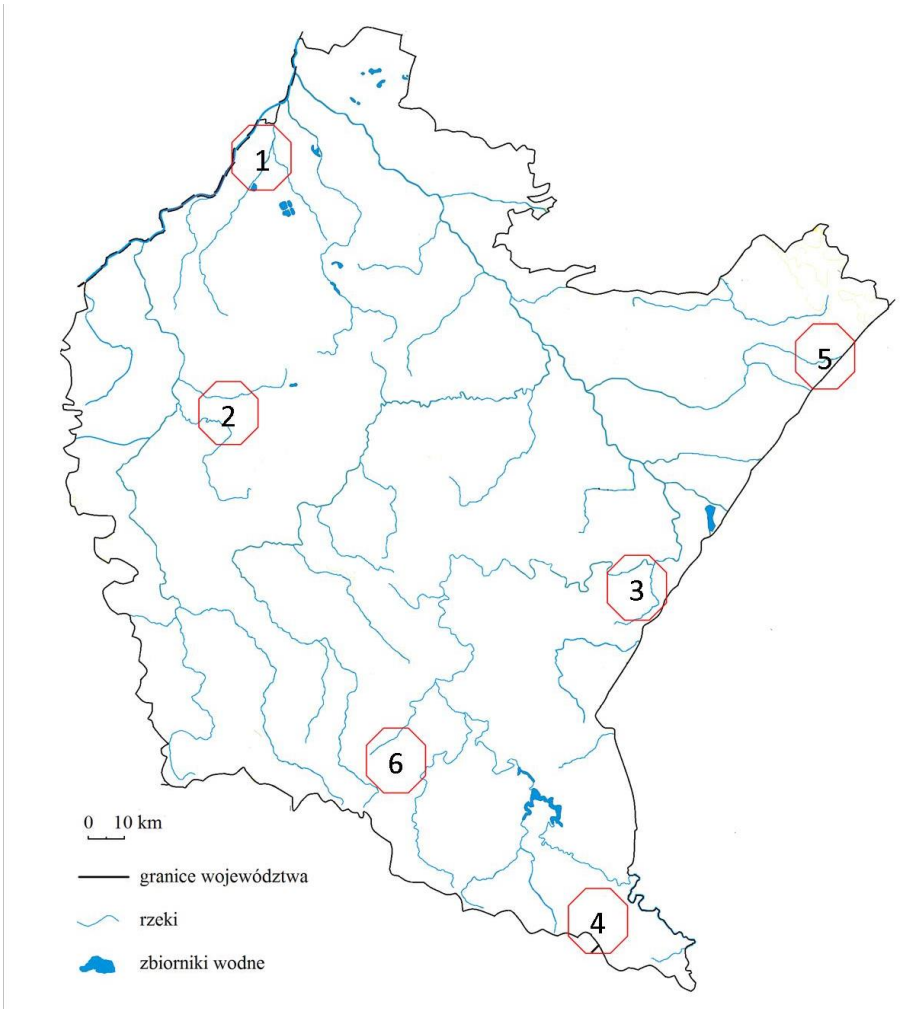
Zadanie 20. /0-6p./

Na mapie liczbami zaznaczono wybrane miasta powiatowe województwa podkarpackiego. Podaj nazwę miasta oraz liczbę, którą oznaczono je na mapie.

Nr na mapie	Nazwa miasta powiatowego
1	
2	
3	
4	
5	
6	

Zadanie 21. /0-12p./

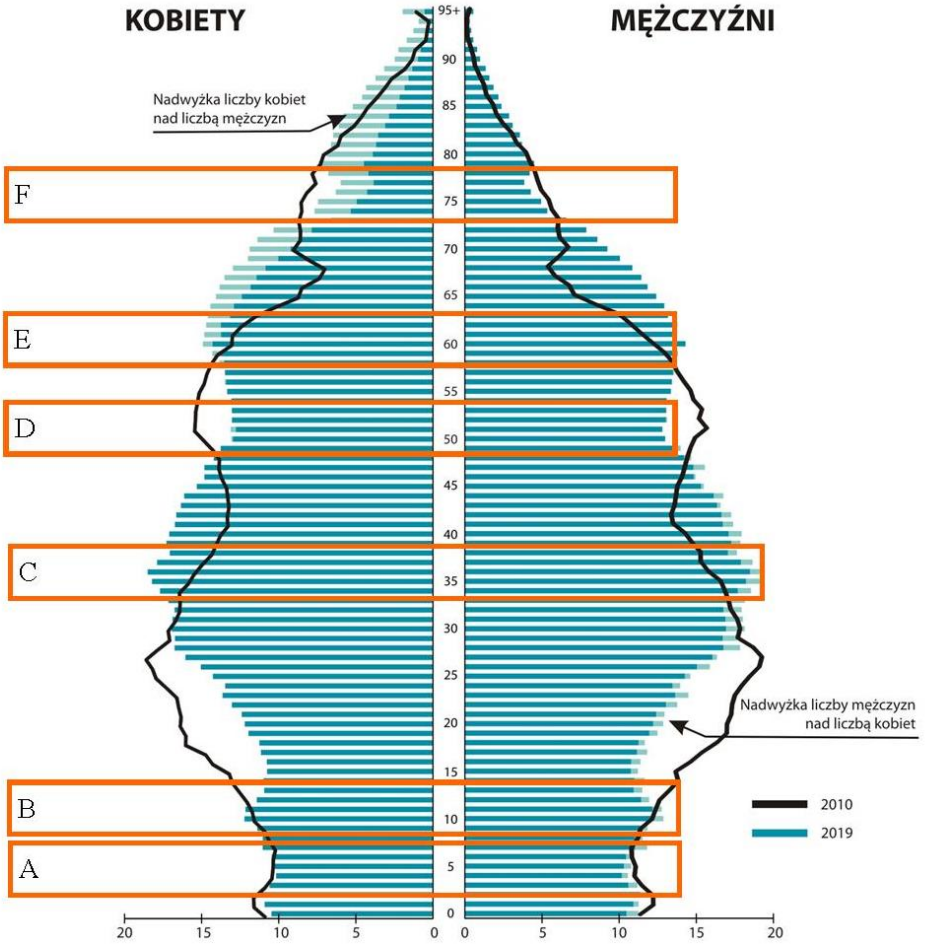
Do opisu atrakcji turystycznej dopisz nazwę miejscowości oraz jej numer z mapy. Nazwy miejscowości dobierz spośród poniżej podanych.

Arłamów, Baranów Sandomierski, Blizna, Blizne, Bolestraszyce, Bóbrka, Chotyniec, Cisna, Czarnorzeki, Dukla, Haczów, Horyniec, Iwonicz Zdrój, Jarosław, Kalwaria Pacławska, Kolbuszowa, Komańcza, Krasiczyn, Krosno, Leżajsk, Łańcut, Mała, Medynia Głogowska, Miejsce Piastowe, Muczne, Myczkowce, Odrzykoń, Przemyśl, Rudnik nad Sanem, Paszczyna, Polańczyk, Pustków Osiedle, Radruż, Rymanów Zdrój, Rzeszów, Stalowa Wola, Sanok, Smolnik, Solina, Tarnobrzeg, Trzcinica, Turzańsk, Ulucz, Wetlina, Zagórz, Zyndranowa, Żarnowiec.

Lp.	**Opis**	**Nazwa miejscowości**	**Nr na mapie**
1.	Od 1976 r. posiada status miejscowości uzdrowiskowej o nielicznym w Polsce typie uzdrowiska nizinnego. Terapia oparta jest o wodę leczniczą siarczkowo-siarkowodorową,		
2.	Odkrycie źródeł mineralnych 16 sierpnia 1876 dało początek dziejom uzdrowiska. Znajdują się tu m.in, źródła Tytus, Klaudia I Celestyna.		
3.	Wieś siedziba gminy z zamkiem o 4 odmiennych wieżach narożnych noszących nazwy: Boska, Papieska, Królewska i Szlachecka.		
4.	Miasto z późnorenesansowym zamkiem, ze względu na podobieństwa nazywanym Małym Wawelem.		
5.	Miejscowość stanowi jedną z głównych baz turystycznych, do 1945 r. zamieszkiwana przez Bojków.		
6.	Wieś będąca podczas II wojny światowej częścią niemieckiego obozu pracy. Na Królowej Górze / Górze Śmierci znajdowało się krematorium. Obecnie znajduje się tu ekspozycja historyczno–dydaktyczna.		

W oparciu o poniższy wykres wykonaj zadania od 22. i 23.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2010 I 2019

Zadanie 22. /0-3p./

Podaj trzy zmiany, które zaszły w strukturze demograficznej województwa podkarpackiego w latach 2010-2019.

1……

2……

3……

Zadanie 23. /0-2p./

Z piramidy wieku dla 2019 roku wypisz symbole literowe, którymi zaznaczono niże demograficzne.

……..

BRUDNOPIS: